

प्रदेश नं. ५ प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक
तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, प्रदेश नं. ५को प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम “प्रदेश नं. ५ का मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको पारिश्रमिक तथा सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५” रहेकोछ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
  - (क) "प्रदेश" भन्नाले प्रदेश नं. ५ प्रदेश सम्झनु पर्दै ।
  - (ख) "प्रदेश सरकार" भन्नाले प्रदेश नं. ५ को प्रदेश मन्त्रिपरिषद् सम्झनु पर्दै ।
  - (ग) "मन्त्री" भन्नाले प्रदेश नं. ५का मन्त्री, राज्य मन्त्री वा सहायक मन्त्री समेत सम्झनु पर्दै ।
  - (घ) “मुख्यमन्त्री” भन्नाले प्रदेश नं.५का मुख्यमन्त्री सम्झनु पर्दै ।

३. पारिश्रमिक: (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(२) मुख्यमन्त्री र मन्त्री कुनै कारणले सो पदमा नरहेमा निजलाई एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम थप सुविधाको रूपमा दिइनेछ ।

४. आवास सुविधा : (१) मुख्यमन्त्रीलाई आवासको लागि प्रदेश सरकारले सरकारी घरको बन्दोबस्त गर्नेछ ।

(२) मन्त्रीलाई आवासको लागि प्रदेश सरकारले सरकारी घरको बन्दोबस्त गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम सरकारी घरको बन्दोबस्त नभएको र प्रदेशको राजधानीमा आफ्नो उपयुक्त घर नभएको मन्त्रीलाई अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम आवास सुविधा बापत दिइनेछ ।

(४) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको आवासको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचरको व्यवस्था प्रदेश सरकारले गर्नेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिमको आवासको लागि अनुसूची-१ बमोजिमको रकम फर्निचर बापत दिइनेछ ।

(६) उपदफा (१) र (२) बमोजिम बन्दोबस्त भएको घर कम्पाउण्डको मर्मत र सम्भार खर्च प्रदेश सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(७) उपदफा (३) बमोजिमको आवासको मर्मत र सम्भार खर्च बापत प्रदेश सरकारले तोके बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

(८) यस दफा बमोजिमको आवास सुविधा मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन् ।

५. सवारी तथा इन्धन सुविधा : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सवारीको लागि चालक सहितको मोटर एक र अनुसुची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उपलब्ध गराइएको मोटर प्रयोग नगरी आफ्नो निजी मोटर प्रयोग गर्ने मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई नेपाल सरकारको हलुका सवारी चालकको तलबमानको सुरु अंक बराबरको रकम र उपदफा (१) बमोजिमको इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम उपलब्ध गराइएको मोटरको नियमित मर्मत र सम्भारको बन्दोबस्त प्रदेश सरकारले गर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) र (२) बमोजिम प्राप्त हुने इन्धन र मोबिलको बिल भरपाई बुझाउनु पर्ने छैन ।

(५) यस दफा बमोजिमको सुविधा मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म पाउनेछन् ।

६. विजुली, धारा र सञ्चार सुविधा : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको आवासमा इन्टरनेट सहितको एक लाइन टेलिफोन जडान गर्न लाग्ने खर्च र धरौटी बापत लाग्ने रकम प्रदेश सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(२) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई विजुली, धारा, इन्टरनेट, टेलिफोनको महसुल र पत्रपत्रिका बापत अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

७. उपचार सुविधा : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सामूहिक रूपमा प्रदेश सरकारले तोकेको एकजना चिकित्सकको सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको चिकित्सकले अस्पतालमा भर्ना भई औषधी उपचार गर्नुपर्ने भनी गरेको सिफारिस बमोजिम मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले सरकारी वा सामुदायिक अस्पतालमा भर्ना भई औषधी उपचार गराएमा त्यसरी उपचार गराउँदा लागेको प्रेस्क्रिप्शन तथा बिल बमोजिमको सम्पूर्ण खर्च प्रदेश सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(३) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको स्वदेशमा उपचार हुन नसकी मेडिकल बोर्डको सिफारिसमा नेपाल सरकारको सहमति लिई विदेशमा उपचार गराउनु परेमा प्रदेश सरकारले तोकेको उपचार खर्च पाउनेछन् ।

(४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको उपचार खर्च बापतको रकम मुख्यमन्त्रीको कार्यालयले मुख्यमन्त्री र मन्त्री भर्ना भएको सरकारी वा सामुदायिक अस्पताललाई भुक्तानी गर्नेछ ।

८. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले सरकारी कामको सिलसिलामा नेपालभित्र भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता अनुसूची-१मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(२) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले सरकारी कामको सिलसिलामा वा नेपाल सरकारको तर्फबाट विभिन्न समारोह, उत्सव, सम्मेलन आदिमा भाग लिन नेपाल बाहिर भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता अनुसूची-१मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

९. बीमा सुविधा : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई सरकारी कामको सिलसिलामा स्वदेश वा विदेशमा भ्रमण गर्दा दश लाख रुपैया बराबरको बीमा सुविधा दिइनेछ ।

१०. निजी सचिवालयको व्यवस्था : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको काममा सहयोग पुऱ्याउन अनुसूची-२ बमोजिमको संख्यामा कर्मचारीहरु रहने गरी निजी सचिवालयको व्यवस्था हुनेछ ।

(२) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई आफ्नो कार्यकालमा निजी सचिवालयको लागि आवश्यक पर्ने फर्निचर र कार्यालय सामानको व्यवस्था प्रदेश सरकारले गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमका फर्निचर तथा स्थायी जिन्सी सामानहरु मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल समाप्त भएको सात दिनभित्र फिर्ता बुझाउनु पर्नेछ ।

११. अतिथि सत्कार खर्च : (१) मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको निजी सचिवालयको लागि अतिथि सत्कार बापत अनुसूची-१ बमोजिमको रकम दिइनेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त अतिथि सत्कार खर्चको बिल भौचर बुझाउनु पर्ने छैन ।
१२. अङ्गरक्षक र गार्डको सुविधा : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीलाई आवश्यक पर्ने अङ्गरक्षक र गार्डको सुविधा प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
१३. शपथ : मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले आफ्नो कार्यभार सम्हाल्नु अघि अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा पद तथा गोपनीयताको शपथ लिनु पर्नेछ ।
१४. सुविधा लागू हुने : मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीले यस ऐन बमोजिम पाउने सुविधा शपथ गरेको मिति देखि पाउनेछन् ।
१५. अनुसूचीमा हेरफेर : प्रदेश सरकारले प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (१), दफा ४ को उपदफा (३) र (५), दफा ५ को उपदफा (१), दफा ६ को उपदफा (२), दफा ८ र दफा ११ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीको सुविधा

क्र.सं.	सुविधाको प्रकार	इकाई दर	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	पारिश्रमिक	मासिक रूपैयाँ	६०,९७०।-	५२,०००।-	४९,०००।-	४८,९००।-
२.	आवास सुविधा	प्रति महिना रूपैयाँ	-	-	१५,०००।-	१५,०००।-
३.	फर्निचर (सरकारी घरको बन्दोबस्त नभएमा)	एकमुष्ट रु	-	-	५०,०००।-	५०,०००।-
४.	सवारी	मोटर (वटा)	आवश्यकता अनुसार	१	१	१
५.	सवारी इन्धन	लिटर(मासिक)	२५०	२००	२००	२००
६.	मोबिल	लिटर (त्रैमासिक)	आवश्यकता अनुसार	१०	१०	१०
७.	सञ्चार सुविधा (टेलिफोन, इन्टरनेट र पत्रपत्रिका)	प्रति महिना रूपैयाँ	बिल अनुसार	३,०००।-	२,०००।-	२,०००।-
८.	धारा, विजुली	प्रति महिना रूपैयाँ	बिल अनुसार	बिल अनुसार *	२,०००।-	२,०००।-
९.	दैनिक तथा भ्रमण भत्ता(स्वदेश)	प्रति दिन रूपैयाँ	२,५००।-	२,०००।-	२,०००।-	२,०००।-
१०.	दैनिक तथा भ्रमण भत्ता (विदेश)	प्रति दिन अमेरिकी डलर	२२५।-	२२५।-	२२५।-	२२५।-
११.	अतिथी सत्कार	प्रति महिना रूपैयाँ	१५,०००।-	१०,०००।-	५,०००।-	५,०००।-

*द्रष्टव्य : सरकारी आवासमा बसेको अवस्थामा मात्र ।

मुख्यमन्त्री र मन्त्रीले भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक तथा भ्रमण भत्ता प्रयोजनको लागि :-

१. विदेश भ्रमण गर्दा भारतको चेन्नाई, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकत्ता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाँव बाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा माथि उल्लिखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र दिइनेछ ।
२. युरोपियन मुलुकहरू, अष्ट्रेलिया, न्यूजिल्याण्ड, अमेरिका, क्यानडा, कुवेत, कोरिया, जापान, हड्कङ्ग, रुस, कतार, जाम्बिया, यू.ए.ई., सिंगापुर, लेवनान, बहराइनको भ्रमण गर्दा माथि उल्लेखित दरमा तेत्तीस प्रतिशत थप रकम दिइनेछ ।
३. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट दैनिक भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइएको अवस्थामा उल्लिखित दैनिक भ्रमण भत्ता बापतको रकम उपलब्ध गराइने छैन ।
४. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना बस्न र यातायात खर्च मात्र दिएकोमा दैनिक भ्रमण भत्ताको पच्चिस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
५. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट बस्न मात्र उपलब्ध भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको तेत्तीस प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
६. विदेश भ्रमण गर्दा आमन्त्रण गर्ने राष्ट्रको सरकार वा कुनै संस्थाबाट खाना मात्र उपलब्ध भएमा दैनिक भ्रमण भत्ताको छैसठी प्रतिशत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

७. नेपाल बाहिरको भ्रमण गर्दा सम्बन्धित राष्ट्र वा संस्थाले निर्धारण गरे बमोजिमको विमा गर्दा लाग्ने शुल्क भुक्तानी दिइनेछ ।

८. भ्रमण सम्बन्धी थप व्यवस्था:

- (क) जिल्ला भ्रमण गर्नु पूर्व मन्त्रीले मुख्यमन्त्रीबाट स्विकृति लिनु पर्ने ।
- (ख) भ्रमण खर्च मितव्ययी हुनु पर्ने ।
- (ग) एक जिल्लामा एक पटकमा दुई दिनभन्दा बढी नवस्ने व्यवस्था गर्ने र उपलब्ध भएसम्म सरकारी गेष्ट हाउसमा बस्ने प्रबन्ध गर्नु पर्ने ।
- (घ) अत्यावश्यक नपरी एक जिल्लामा महिनामा एक पटकभन्दा बढी भ्रमण नगर्ने ।
- (ङ) भ्रमणबाट फर्के पछि मुख्यमन्त्री समक्ष प्रतिवेदन पेश गरेर मात्र भ्रमण बिल भुक्तानी गरिने ।

अनुसूची-२
दफा १० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित
मुख्यमन्त्री र मन्त्रीको निजी सचिवालयमा रहने कर्मचारी

क्र.सं.	सचिवालयमा रहने कर्मचारीको विवरण	इकाई	मुख्यमन्त्री	मन्त्री	राज्य मन्त्री	सहायक मन्त्री
१.	स्वकीय सचिव (रा.प .द्वितीय श्रेणी वा सो सरह)	जना	१	-	-	-
२.	स्वकीय अधिकृत (रा.प .तृतीय श्रेणी वा सो सरह)	जना	२	१	-	-
३.	प्रेस संयोजक (रा.प .तृतीय श्रेणी वा सो सरह)	जना	१	-	-	-
४.	स्वकीय सहायक (कम्पुटर अपरेटर /रा.प.अनं प्रथम श्रेणी वा सो सरह)	जना	१	१	१	१
५.	हलुका सवारी चालक (प्रथम स्तर)	जना	१	१	१	१
६.	स्वकीय कार्यालय सहयोगी (प्रथम स्तर)	जना	१	१	१	१
जम्मा			७	४	३	३

द्रष्टव्यः

१. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरुले शुरु स्केल अनुसारको तलव मात्र पाउनेछन् ।
२. स्वकीय सचिवालयका कर्मचारीहरुले यस ऐन बमोजिम प्राप्त गर्ने पारिश्रमिक निजहरुको वैक खातामा उपलब्ध गराइनेछ ।

अनुसूची-३
(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

शपथ

म..... मुलुक र जनताप्रति पूर्ण बफादार रही
सत्य निष्ठापूर्वक प्रतिज्ञा गर्दछु/देश र जनता/ईश्वरको नाममा
शपथ लिन्छु कि नेपालको राजकीय सत्ता र सार्वभौमसत्ता नेपाली
जनतामा निहित रहेको नेपालको संविधान प्रति पूर्ण बफादार रही
प्रदेश नं. .... को..... पदको कामकाज प्रचलित
कानूनको अधीनमा रही कसैको डर नमानी, पक्षपात नगरी, कसै
प्रति पूर्वाग्रह वा खराब भावना नलिई इमान्दारीसाथ गर्नेछु र
आफ्नो कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा आफूलाई जानकारीमा
आएको प्रचलित कानून बमोजिम गोप्य राख्नु पर्ने कुरा म पदमा

बहाल रहँदा वा नरहँदा जुनसुकै अवस्थामा पनि प्रचलित कानूनको पालना गर्दा बाहेक अरु अवस्थामा कुनै किसिमबाट पनि प्रकट वा सङ्केत गर्ने छैन ।

मिति :

नाम :

दस्तखत :